

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեություն

«ԱԼՖԱՍԵՔՅՈՒՐԻԹԻԶ» ՍՊԸ գործառնությունների հիմնական տեսակներն են ՀՀ պարտատոմսերի շուկայում.

- ✓ ներդրումային գործունեություն
- ✓ բրոքերային գործառնությունների իրականացում:

«ԱԼՖԱՍԵՔՅՈՒՐԻԹԻԶ» ՍՊԸ-ի գործարար միջավայրն է.

- ✓ ՀՀ կենտրոնական բանկ
- ✓ ՀՀ բանկեր
- ✓ ռեզիդենտ իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք:

«ԱԼՖԱՍԵՔՅՈՒՐԻԹԻԶ» ՍՊԸ որևէ խմբի անդամ չէ, չունի ներկայացուցչություններ և մասնաձյուղեր:

«ԱԼՖԱՍԵՔՅՈՒՐԻԹԻԶ» ՍՊԸ-ն շահույթ ստանալու նպատակով ներդրումային գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձ է: Համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2008 թվականի հունիսի 27-ի թիվ ԾՕՀ Ա որոշման Ընկերության կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ) գրանցված է ՀՀ կենտրոնական բանկում՝ գրանցման վկայական թիվ 8, գրանցման ամսաթիվ՝ 27,06,08թ. .:

Համաձայն Ընկերության կանոնադրության Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 350,000,000 ՀՀ դրամ:

Ընկերության ֆիրմային անվանումն է «ԱԼՖԱՍԵՔՅՈՒՐԻԹԻԶ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն, կրճատ՝ «ԱԼՖԱՍԵՔՅՈՒՐԻԹԻԶ» ՍՊԸ: Ընկերության գտվելու վայրը և իրավաբանական հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Զարենցի 4 շենք, 46 բն. .:

Ընկերության կառավարման մարմիններն են մասնակիցների ընդհանուր ժողովը և գործադիր տնօրենը: Ընկերության ընդհանուր ժողովի իրավասություններն իրականացնում է ընկերության միակ մասնակիցը, որն իր իրավասությունների սահմաններում ունի Ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք:

Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Գործադիր տնօրենը: Ընկերության Գործադիր տնօրենի իրավասությանն են պատկանում գործունեության ղեկավարման հարցերը, որոնք Կանոնադրությամբ և Օրենսդրությամբ վերապահված չեն ընդհանուր ժողովի իրավասությանը:

«ԱԼՖԱՍԵՔՅՈՒՐԻԹԻԶ» ՍՊԸ-ն 31 դեկտեմբերի 2024թ. դրությամբ ունի մեկ բաժնետեր:

«ԱԼՖԱՍԵՔՅՈՒՐԻԹԻԶ» ՍՊԸ-ի նշանակալից մասնակից է Մարինա Փսոմալը 100% մասնաբաժնով: Ղեկավարների աշխատանքի վարձատրության պայմանների որոշումը հանդիսանում է Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությունը:

Ղեկավարների կատարած աշխատանքների գնահատումն իրականացվում է հիմք ընդունելով՝

- ✓ Ընկերության ընթացիկ գործունեության արդյունավետ կառավարումը,
- ✓ Ընկերության կապիտալի և ակտիվների շահութաբերության մակարդակները,
- ✓ Ներքին իրավական ակտերի և այլ որոշումների պատշաճ կատարումը,
- ✓ Ընկերության հեռանկարային զարգացման միտումները և այլ:

Ընկերության 2024թ-ի Ֆինանսական գործունեության տարեկան աուդիտը իրականացրել է «Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական խորհրդատվական ընկերությունը, որի դիմաց վճարումը կատարվել է համաձայն կողմերի միջև կնքված պայմանագրի:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների ("ՖՀՄՄ") պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են չափման սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների, որոնք վերաչափվում են իրական արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Ընկերության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում՝ որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում: Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Գործունեության անընդհատությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով գործունեության անընդհատության սկզբունքի վրա, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում սովորական գործունեության ընթացքում:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ընկերությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս, բացառությամբ դրամական հոսքերի մասին տեղեկատվության, իրականացնում է հաշվապահական հաշվառման հաշվեգրման սկզբունքի հիման վրա, ըստ որի գործառնությունները ճանաչվում են դրանց կատարման պահին և հաշվառման գրանցամատյաններում գրանցվում են ու ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում դրանց կատարման ժամանակաշրջանում:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են հետևյալ սկզբունքներին համաձայն .

- ✓ Անընդհատություն. Ընկերությունը չի պատրաստվում դադարացնել կամ կրճատել իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում:
- ✓ Էականություն. Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտված են բոլոր այն տեղեկատվությունները, որոնց չբացահայտումը կարող է ազդել օգտագործողների տնտեսական որոշումներ ընդունելու վրա:
- ✓ Հետևողականությունը. Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը չի փոփոխվում հաշվետու ժամանակաշրջանից մյուսը, եթե էական փոփոխություններ չեն տեղի ունեցել ընկերության գործառնությունների բնույթում:
- ✓ Հաշվեգրում. տնտեսական գործառնությունների արդյունքները գրանցվում են ճանաչման պահին՝ անկախ դրանց հետ կապված դրամական միջոցների վճարման կամ ստացման ժամկետներից և արտացոլվում են այն ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում, որոնց դրանք վերաբերում են:
- ✓ Համադրելիություն. Ընկերության տարբեր ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է համադրելի լինեն:

Եկամտի և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Ընկերության կողմից գործարքների կատարման ընթացքում ստացված կամ ստացվելիք տոկոսային եկամուտները, ինչպես նաև վճարվելիք տոկոսային ծախսերը: Ընկերությունը չափում, ճանաչում և գրանցում է հաշվեգրման եղանակով (օրեկան կտրվածքով), անկախ եկամտի փաստացի ստացման կամ վճարումների իրականացման ժամկետից, հատուցման իրական արժեքով, հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ, գործարքի ավարտման աստիճանի հիման վրա՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Ընկերությունը ոչ տոկոսային ծախսերը չափում, ճանաչում և գրանցում է հաշվեգրման սկզբունքով՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները, ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառումը վարում և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմում և ներկայացնում է ՀՀ արժույթով: Արտարժույթով արտահայտված գործառնությունները Ընկերությունը գրանցում է հաշվետվական արժույթով, կիրառելով գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից տվյալ արտարժույթի նկատմամբ սահմանված փոխարժեքը: Սկզբնական ճանաչումից հետո հողվածները վերագնահատվում են տվյալ օրվա փակման փոխարժեքով:

Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Ընկերությունում շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտահարկի, գույքահարկի, հողի հարկի, պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսդրությանը համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից:

Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին

համաձայն՝ յուրաքանչյուր ամսվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը շահույթի նկատմամբ, հաշվետու տարվա վերջին այն ճշգրտվում է և հաշվանցվում շահութահարկի գծով կատարված կանխավճարների հետ:

Հետաձգված հարկերը առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ր դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են:

Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը/գնահատումը

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռք բերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հի-ման վրա, ինչպես նաև առաջնորդվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի որոշումներով, կարգերով, հրամաններով, մեթոդական ուղեցույցներով և հաշվապահական միջազգային ստանդարտներով:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Ընկերության կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով՝ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված պատշաճ կերպով կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվելու կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու չափանիշներին, սկզբնական ճանաչումից հետո դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով չափվող:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հավաքագրելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի միջոցով և ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները նախատեսում են որոշակի ամսաթվերին դրամական միջոցների հոսքերի առաջացում, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե կազմակերպության բիզնես մոդելով նախատեսվում է այն պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու նպատակով, և պայմանագրային դրամական հոսքերը համարվում են բացառապես մայր գումար և չմարված մայր գումարի նկատմամբ հաշվառվող տոկոսներ: Տոկոս է համարվում ժամանակի և պարտքային ռիսկի դիմաց հատուցումը, և մասնավորապես, եթե վճարման ուշացումը չի առաջացնում պայմանագրով նախատեսված լրացուցիչ հատուցում, ապա դա չի համարվում բացառապես տեկոսի և մայր գումարի վճարում:

Ընկերության կողմից որպես իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ են դասակարգվում ՀՀ պետական պարտատոմսերը, կորպորատիվ պարտատոմսերը և բաժնային գործիքները, իսկ փոխառություններն ու երաշխավորությունները՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող:

Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Ռեպո համաձայնագրերով ստացված արժեթղթերը հաշվառվում են արտահաշվեկշռում՝ որպես տրամադրած փոխառությունների դիմաց ապահովություն: Ռեպո համաձայնագրերով տրված գումարները հաշվառվում են որպես տրամադրված փոխառություններ: Դրանց գծով ստացվող տոկոսները հաշվեգրման հիմունքով ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ: Ռեպո համաձայնագրերով տրված արժեթղթերը հաշվառվում են հաշվեկշռում: Ռեպո համաձայնագրերով ստացված գումարները հաշվառվում են որպես ստացված փոխառություններ: Դրանց գծով վճարվող տոկոսները հաշվեգրման հիմունքով ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ծախս:

- 1) վարկեր և փոխառություններ բանկերին, այլ ֆինանսական կազմակերպություններին, հաճախորդներին,
- 2) վարկերի և տրամադրված այլ փոխառությունների արժեզրկման գծով կորուստների որոշման և անհուսալի վարկերի և տրամադրված այլ փոխառությունների դուրսգրման հիմունքը,
- 3) Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը,

Գործող պայմանագրերի շրջանակներում տոկոսների հաշվեգրումը դադարում է, երբ կա բավարար հիմք կարծելու, որ դրանք չեն հավաքագրվի:

Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները որպես ակտիվ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով) ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում: Հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության ընթացքում դրանց մաշվածության գումարը պարբերաբար բաշխվում է և ճանաչվում է որպես ծախս: Ընկերության հիմնական միջոցները որպես շենքեր, գրասենյակային սարքավորում կամ կապի ու հաղորդակցության միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային, ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, այլ հիմնական միջոցներ հաշվառման նպատակով դասակարգելիս առաջնորդվում է ելնելով դրանց օգտագործման նշանակությունից և նպատակներից:

Ընկերությունում կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի հիմքում ընկած է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը:

Կիրառվել են մաշվածության հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

Հիմնական միջոցներ	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Տարեկան տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	20	5
Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	3-8	33.3-12.5
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա	1-5	100-20
Փոխադրամիջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	3-8	33.3-12.5

Հաճախորդների միջոցներ

Հաճախորդի միջոցները հաշվառվում են հետհաշվեկշռային հաշիվներով և չեն արտացոլվում ընկերության հաշվեկշռում:

Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Ընկերության բաժնեմասերի անվանական արժեքների հանրագումարը դասակարգվում է որպես կանոնադրական կապիտալ: Եթե նոր բաժնեմասերի վաճառքի արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնեմասերի անվանական արժեքը, ապա տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար կամ էմիսիոն եկամուտ (հակառակ դեպքում՝ որպես զեղչ):

Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքը որոշվում է՝ Ընկերության տնօրենի կողմից՝ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից ելնելով:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և գուտ գումարը բացահայտվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու ճանաչված գումարները և կա մտադրություն վերջնահաշվարկն իրականացնել գուտ հիմքով, կամ իրացնել ակտիվն ու մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումները

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական գնահատականներում փոփոխություն և վերադասակարգման արդյունքում ֆինանսական հաշվետվությունները կլինեն առավել արժանահավատ:

Վարձակալություն

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կարող է վարձակալել հող, շենք և տարածքներ, այլ հիմնական միջոցներ, ինչպես նաև դրանց գծով կատարել կապիտալ ներդրումներ: Ընկերության գրասենյակը գործում է վարձակալած տարածքներում: Ընկերությունը, համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի պահանջների, վարձակալած տարածքների համար ճանաչել է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ կիրառելով օգտագործվող լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույք:(տես՝ Ծանոթագրություններ 20):

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես չափվում են սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարը պարբերաբար բաշխվում է օգտակար ծառայության ընթացքում: Ամորտիզացիայի հաշվարկի համար կիրառվում է գծային մեթոդը և յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված ամորտիզացիայի գումարը ճանաչվում է ծախս: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությունը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ընկերությունը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնական ուղղակի ծախսումները, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները հանած ստացված վարձակալության ցանկացած խրախուսումներ: Բացառությամբ եթե Ընկերությունը խելամտորեն համոզված է, որ սեփականության իրավունքով ձեռք կբերի վարձակալված ակտիվը, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ժամկետի և վարձակալության ժամկետի նվազագույնի ընթացքում: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Ընկերությունը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Ընկերության վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս Ընկերությունն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ էության հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ներկայացվում են հիմնական միջոցների հետ միասին:

Ընկերությունը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն):

Գործառնական – Ընկերությունը որպես վարձատու

Վարձակալությունները, երբ Ընկերությունը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերը:

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են ինքնարժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և ցանկացած կուտակված արժեզրկման ծախս: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի և անորոշ: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցողները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման համար, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշները: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակահատվածներն ու մեթոդները վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջին:

Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, բայց տարին մեկ անգամ ստուգվում են արժեզրկման համար անհատական կամ դրամային միջոցներ ստեղծող միավորի մակարդակով: Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ պարզելու համար, թե արդյոք ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը դեռևս անորոշ է գնահատվում:

Փոխառություններ

Փոխառության ծախսերը ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվում (հաշվեգրվում) են, բացառությամբ որակավորվող ակտիվներին վերաբերողները, որոնք կապիտալացվում են ՀՀՄՄ23-ին համապատասխան: Վարկերը և փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ Ընկերությունն անցյալ դեպքերի արդյունքում ունի իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն և, հավանական է, որ պարտավորության մարումը կպահանջի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և հնարավոր կլինի պարտավորության գումարը արժանահավատորեն գնահատել:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Նոր և վերանայված ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար

- Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխություններ)
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխություններ)
- Միջազգային հարկային բարեփոխումներ. Երկրորդ բաղադրիչի օրինակելի կանոններ (ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխություններ):
- ՀՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ - «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում»

Բացառությամբ ՀՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխությունների՝ «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում», այլ ստանդարտներն ու փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել:

Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ՝ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ),
- ՖՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»
- ՖՀՄՍ 19 «Դուստր ձեռնարկություններ առանց հանրային հաշվետվողականության. Բացահայտումներ»

5. Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ		
Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ներդրված ավանդներից	1,438	563
Տոկոսային եկամուտներ արժեթղթերից	531,496	532,621
Տոկոսային եկամուտներ ռեպո համաձայնագրերից	6,518	80,009
	539,452	613,193
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր		
Տոկոսային ծախսեր ներգրավված փոխառությունների և ստացված վարկերի դիմաց	(1,793)	(958)
Տոկոսային ծախսեր ռեպո համաձայնագրերից	(494,779)	(674,793)
Տոկոսային ծախսեր ֆինանսական վարձակալության գծով	(2,455)	-
	(499,027)	(675,751)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	40,425	(62,558)

6. Զուտ առևտրային (ծախս)/եկամուտ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	(18,855)	7,237
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	(37,240)	-
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտներ	15	1,820
Ընդամենը	(56,080)	9,057

7. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	(121,637)	(74,170)
Գործուղման և ուսուցման գծով ծախսեր	(488)	(243)
Անձնակազմի այլ ծախսեր	-	(200)
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	(16,170)	(12,000)
Գովազդի ծախսեր	(4,920)	-
Ներդրումային ընկերության շենքի և սարքավորումների, փոխադրամիջոցների տեխնիկական սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(3,482)	(2,266)
Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծախսայությունների գծով ծախսեր	(10)	(800)

Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	(2,317)	(1,134)
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	(1,153)	(898)
Չփոխհատուցվող հարկեր և տուրքեր	(965)	(839)
Այլ	(64)	(25)
Ընդամենը	(151,206)	(92,575)

8. Այլ ծախսեր

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսեր	(14,991)	(6,572)
Այլ ծախսեր	(2,875)	-
Ընդամենը	(17,866)	(6,572)

9. Շահութահարկի գծով փոխհատուցում

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	-	-
Հետաձգված հարկ	(2,622)	-
Ընդամենը	(2,622)	-

Հարկային վնասներն օգտագործելու իրավունքի հոդվածների գծով ճանաչվել են հետաձգված հարկային ակտիվներ, քանի որ հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ Ընկերության ֆինանսական գործունեությունից:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2024թ. հունվարի 1	Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվե- տվությունում ճանաչված	2024թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Հաջորդ ժամանակահատված փոխանցված հարկային վնաս	-	-	-
Ստեղծված պահուստների գծով	-	1,085	1,085
	-	1,085	1,085
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>			
Հիմնական միջոցներ	-	(3,707)	(3,707)
	-	(3,707)	(3,707)
Զուտ արդյունք – հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	(2,622)	(2,622)

10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	50,071	10,619
	50,071	10,619

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված, ժամկետանց կամ գրավադրված չեն, դրանց նկատմամբ չկան որևէ սահմանափակումներ:

11. Տրված փոխառություններ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տրված փոխառություն (տես ծանոթագրություն 22)	480,000	-
Հաշվեգրված տոկոս	828	-
	480,828	-

12. Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ պետական արժեթղթեր	-	367,657
	-	367,657

13. Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	2,112,455
	-	2,112,455

14. Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	4,690,933
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	124,201
	-	4,815,134

15. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

<i>(հազար դրամ)</i>	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն. միջոցներ	Վարձ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդ.	Համակարգչային ծրագրեր	Օգտագործման իրավունքով պատկանող հիմն. միջ.	Այլ ոչ նյութական ակտիվ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,393	38,028	16,552	5,350	198	-	-	76,521
Ավելացում	-	-	-	-	-	-	-	-
Օտարում	(3,876)	-	(4,166)	-	-	-	-	(8,042)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,517	38,028	12,386	5,350	198	-	-	68,479
Ավելացում	-	-	-	-	-	107,621	16,830	124,451
Դուրս գրում	(12,517)	-	(12,386)	(5,350)	(198)	-	-	(30,451)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	38,028	-	-	-	107,621	16,830	162,479
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>								
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(15,442)	(7,922)	(13,539)	(3,656)	(198)	-	-	(40,757)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(513)	(4,754)	(771)	(535)	-	-	-	(6,573)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	3,876	-	5,075	-	-	-	-	8,951
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(12,079)	(12,676)	(9,235)	(4,191)	(198)	-	-	(38,379)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(217)	(4,754)	(518)	(535)	-	(8,967)	-	(14,991)
Դուրս գրում	12,296	-	9,753	4,726	198	-	-	26,973
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(17,430)	-	-	-	(8,967)	-	(26,397)
Զուտ հաշվեկշռային արժեքն առ 31.12.2023թ.	438	25,352	3,151	1,159	-	-	-	30,100
Զուտ հաշվեկշռային արժեքն առ 31.12.2024թ.	-	20,598	-	-	-	98,654	16,830	136,082

16. Այլ ակտիվներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխավճարներ բյուջեի գծով	138	3,602
Կանխավճարներ մատակարարներին	10,569	512
	10,707	4,114

17. Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ներգրավված փոխառություններ	-	6,276,072
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	9,719
	-	6,285,791

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	367,657
	-	367,657

19. Ստացված փոխառություններ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ստացված փոխառություններ	95,000	-
Հաշվեգրված տոկոս	1,275	-
	96,275	-

20. Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություններ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություններ	99,877	-
	99,877	-

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Ավելացում	107,621	-
Տոկոսի կուտակում	2,456	-
Վճարումներ	(10,200)	-
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	99,877	-

21. Պահուստներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Արձակուրդի գծով պահուստ	6,030	1,299
	6,030	1,299

22. Կանոնադրական կապիտալ

Համաձայն Ընկերության կանոնադրության, կանոնադրական կապիտալը կազմված է թվով 350,000,000 (երեք հարյուր վաթսուներկու միլիոն) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսերից, յուրաքանչյուրը 1 (մեկ) ՀՀ դրամ անվանական արժեքներով: Ընկերության միակ բաժնետերը Մարինա Փոմասն է:

23. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

ՀՀ Կենտրոնական Բանկի 27.12.2024թ-ի թիվ 42 ԾԳ Ա որոշմամբ տրվել է նախնական համաձայնություն այլ կազմակերպության կողմից ընկերության կանոնադրական կապիտալում 100 տոկոս ուղղակի նշանակալից մասնակցության ձեռք բերմանը:

Հազար ՀՀ դրամ

	2024	2023
	<u>Կապակցված կողմեր</u>	<u>Կապակցված կողմեր</u>
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն		
Տրամադրված փոխառություններ		
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	480,000	-
Տարվա ընթացքում մարված	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>480,000</u>	<u>-</u>

«Հիմնական աշխատողներին տրվող աշխատավարձ» հոդվածում ներառված ղեկավար անձնակազմի ընդհանուր վարձատրությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 69,341 հազար դրամ (2023թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ կազմել է մոտ 25,000 հազար դրամ):

24. Ռիսկի կառավարում

24.1 Պարտքային ռիսկ

Վարկային (պարտքային) ռիսկը գործընկերոջ կողմից իր ստանձնած պարտավորությունները (այդ թվում թողարկած արժեթղթերի գծով) ժամանակին և լրիվությամբ չկատարելու ռիսկն է, որը գնահատվում է պարտքի և տոկոսային վճարումների ընդհանուր գումարով:

Վարկային ռիսկի հաշվարկում ընդգրկվում են Ընկերության ակտիվները, հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունները և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունները:

24.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության կողմից շուկայական գների փոփոխության հետևանքով կարուստներ կրելու վտանգն է, որը կապված է տոկոսադրույքների նկատմամբ զգայուն ակտիվների ու պասիվների և կապիտալի գործիքների հետ:

Շուկայական ռիսկը իր մեջ ներառում է արտարժույթային, տոկոսադրույքների փոփոխման և գնային ռիսկերը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխություններով պայմանավորված օգուտներ ստանալու (կորուստներ չկրելու) տեսանկյունից: Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման, գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման, արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կարուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը: Արժույթային շուկայի վերլուծության գնահատականները Ընկերությունում արվում են հիմք ընդունելով տարբեր տեղեկատվական համակարգերով ստացված տեղեկատվությունը, միջազգային ինտերնետային կայքերի վերլուծական տեղեկատվությունները՝ կիրառելով վերլուծության երկու մեթոդ՝ ֆունդամենտալ և տեխնիկական: Ֆունդամենտալ վերլուծությունը ենթադրում է շուկայի վերլուծություն՝ տնտեսությունը բնութագրող տարբեր ցուցանիշների դինամիկայի, ինչպես նաև քաղաքական իրադարձությունների, օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների հիման վրա: Կանխատեսումների իրականացման համար հիմք են

հանդիսանում երկարաժամկետ հատվածում փոխարժեքի վրա ազդող երկրի տնտեսական պայմանները: Տեխնիկական վերլուծությունը ենթադրում է գների նախկին դինամիկայի հիման վրա գների ապագա փոփոխությունների կանխատեսումը: Ուսումնասիրվում են փոխարժեքների տատանման միտումները կամ տրենդները, վերլուծության են ենթարկվում փոխարժեքների տատանումների դրսևորումները :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխությունն ուղղակիորեն ազդում է ներդրումային ընկերության տոկոսային ռիսկի, ակտիվների ու պարտավորությունների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Այդ պատճառով, ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետայնության վերլուծությունը թույլ է տալիս ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողներին վերլուծել ներդրումային ընկերության տոկոսադրույքի ռիսկը և, հետևաբար, ակնկալվող օգուտները կամ վնասները:

Տոկոսային ռիսկը փոխառու կապիտալի շուկայում անբարենպաստ փոփոխությունների ռիսկն է, որը իր մեջ ներառում է տոկոսադրույքների փոփոխության, եկամտաբերության կորի տեսքի փոփոխության, տոկոսադրույքների տատանողականության փոփոխության, տարբեր տոկոսադրույքների միջև հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը:

Տոկոսադրույքի ռիսկը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկի և ընդհանուր ռիսկի հանրագումար, որը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$S\Omega = SZ\Omega + S\Delta\Omega,$

որտեղ՝

- ✓ $S\Omega$ - տոկոսադրույքի ռիսկն է,
- ✓ $SZ\Omega$ - տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկն է,
- ✓ $S\Delta\Omega$ - տոկոսադրույքի ընդհանուր ռիսկն է:

Տոկոսադրույքի հատուկ և ընդհանուր ռիսկերը հաշվարկվում են առևտրական նպատակներով պահվող և վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերի նկատմամբ: Ընդ որում, պարտքային արժեթղթերը դիրքերի հաշվարկում ընդգրկվում են ընթացիկ շուկայական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերի դիրքը Ընկերության պարտքային արժեթղթերի (ներառյալ հետհաշվեկշռային ածանցյալ գործիքների հիմքում ընկած պարտքային արժեթղթերի) և որպես պարտավորություն հանդիսացող պարտքային արժեթղթերի (ներառյալ^a հետհաշվեկշռային ածանցյալ գործիքների հիմքում ընկած պարտքային արժեթղթերի) մեծությունների տարբերությունն է: Պարտքային արժեթղթերի դիրքերը սահմանվում են.

- ա. երկար, եթե տարբերությունը մեծ է գրոյից,
- բ. կարճ, եթե տարբերությունը փոքր է գրոյից,
- գ. փակ, եթե տարբերությունը հավասար է գրոյի:

Պարտքային արժեթղթերի համախառն դիրքը հաշվարկվում է որպես պարտքային արժեթղթերի երկար և կարճ դիրքերի բացարձակ մեծությունների հանրագումար:

Տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկի հաշվարկման նպատակով պարտքային արժեթղթերի յուրաքանչյուր խմբի նկատմամբ իրականացվում է պարտքային արժեթղթերի դիրքերի հաշվարկ:

Դիրքերի հաշվարկից հետո հաշվարկվում է պարտքային արժեթղթերի համախառն դիրքը, որն էլ տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկի մեծությունն է:

Համախառն դիրքի հաշվարկում պարտքային արժեթղթերը տարբերակված կշիռներով ընդգրկելու նպատակով դասակարգվում են հետևյալ դասերի:

Պարտքային արժեթղթերի դասերն են.

- պետական պարտքային արժեթղթեր՝ պետությունների/կառավարությունների, կենտրոնական բանկերի և տեղական կառավարման մարմինների պարտքային արժեթղթեր,
- հուսալի պարտքային արժեթղթեր: Հուսալի պարտքային արժեթղթերի թվին են դասվում միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների և օտարերկրյա բանկերի Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող մասնաճյուղերի պարտքային արժեթղթերը, օտարերկրյա բանկի կողմից թողարկված /ԲԲԲ- /Բաա3/ և ավելի բարձր վարկանիշ ունեցող պարտքային արժեթղթերը, օտարերկրյա ոչ բանկ կազմակերպության կողմից թողարկված /Ա-/Ա3/ և ավելի բարձր վարկանիշ ունեցող պարտքային արժեթղթերը, ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի կողմից Բ- և ավելի բարձր վարկանիշ ստացած ոչ բանկ կազմակերպությունների պարտքային արժեթղթերը,
- այլ պարտքային արժեթղթեր, որոնք չեն դասվում պետական պարտքային և հուսալի պարտքային արժեթղթերի շարքին:

Գնային ռիսկ

Շուկայական գների փոփոխությունը մեծապես ազդում է ֆինանսական գործիքների արժեքի վրա, ընդ որում, այդ փոփոխությունները կարող են պայմանավորված լինել ինչպես առանձին արժեթղթերին կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոններով, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոններով:

Գնային ռիսկը ֆոնդային շուկայում անբարենպաստ փոփոխությունների ռիսկն է, որն իր մեջ ներառում է արժեթղթերի գների փափախության, արժեթղթերի գների տատանողականության, տարբեր արժեթղթերի և ինդեքսների միջև գնային հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը:

Գնային ռիսկը հաշվարկվում է առևտրական նպատակներով պահվող և վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների (բաժնային արժեթղթերի) նկատմամբ:

Կապիտալի գործիքների դիրքը, որպես ակտիվ հանդիսացող կապիտալի գործիքների (ներառյալ՝ հետհաշվեկշռային ածանցյալ գործիքների հիմքում ընկած կապիտալի գործիքների) և որպես պարտավորություն հանդիսացող կապիտալի գործիքների (ներառյալ՝ հետհաշվեկշռային ածանցյալ գործիքների հիմքում ընկած կապիտալի գործիքների) մեծությունների տարբերությունն է: Կապիտալի գործիքների դիրքերը սահմանվում են՝

- ա. երկար, եթե տարբերությունը մեծ է գրոյից,
- բ. կարճ, եթե տարբերությունը փոքր է գրոյից,
- գ. փակ, եթե տարբերությունը հավասար է գրոյի:

Կապիտալի գործիքների համախառն դիրքը հաշվարկվում է որպես կապիտալի գործիքների տարբեր դիրքերի (երկար և կարճ) բացարձակ մեծությունների հանրագումար:

Կապիտալի գործիքների համախառն գուտ դիրքը հաշվարկվում է որպես կապիտալի գործիքների երկար դիրքերի հանրագումարի և կարճ դիրքերի հանրագումարի (բացարձակ մեծությամբ) միջև տարբերություն:

Կապիտալի գործիքները դիրքերի հաշվարկում ընդգրկվում են ընթացիկ շուկայական արժեքով:

24.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը Ընկերության կողմից ստանձնած պարտավորությունների պատշաճ կատարման ունակության մասնակի կամ ամբողջությամբ կորստի վտանգն է:

Իրացվելիության ռիսկերը ի հայտ են գալիս անբավարար իրացվելիության կամ շուկայականից առավել բարձր արժեքով ձեռք բերված արդյունքում, իֆջը արտահայտվում է այնուհետև Ընկերության եկամուտներում և ծախսերում: Առաջանում է այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը չի կարողանում վերահսկել պասիվների կրճատումը և ապահովել ակտիվների աճ: Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ ընկերության իրացվելի ակտիվները չեն բավականացնի ընկերության պարտավորությունները կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը ընթացիկ ժամանակահատվածում կապված է ակտիվների և պասիվների կառավարման արդյունավետ խնդրի լուծման հետ՝ ստանալ առավելագույն շահույթ, պահպանելով իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը ակնկալում է .

- ✓ կանխիկ հոսքերի վերլուծություն
- ✓ ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգում ըստ պայմանագրային ժամկետների
- ✓ շուկայի մոնիտորինգ:

Ընկերությունում իրացվելիության կառավարման հիմնական մեթոդ է հանդիսանում ակտիվների կառավարման մեթոդը:

Իրացվելիության առաջնային աղբյուրները Ընկերության դրամարկոն է և հաշվարկային հաշիվներում առկա միջոցները: Իրացվելիության երկրորդային աղբյուրները բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվներն են, որոնք կարճ ժամկետում և նվազագույն կորուստների ռիսկով կարելի է փոփոխել կանխիկ դրամական միջոցների: Դրանք ձևավորվում են ՀՀ պետական գանձապետական արժեթղթերից:

Իրացվելիության կառավարման համար կիրառում են նաև իրացվելի ակտիվները վաճառելու մեթոդը, երբ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Ընկերությունը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով վաճառում է ակտիվներ և պարտավորությունների կառավարման մեթոդն է, որը ենթադրում է ֆինանսական շուկայում արտաքին փոխառությունների, վարկերի, ռեպո-համաձայնագրերի միջոցով փոխառու միջոցների ներգրավվում ու ակտիվների և պարտավորությունների միջև անհրաժեշտ հարաբերակցության հաստատում: Իրացվելիության ռիսկը կառավարելու և վերահսկելու նպատակով Ընկերությունը պարբերաբար կատարում է ընթացիկ և ժամկետային իրացվելիության մոնիտորինգ՝ արտաքին միջավայրի փոփոխության դեպքում իրացվելիության լավագույն իրավիճակին հասնելու համար:

25. Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալը՝ ապահովելու համար գործունեության շարունակականությունը՝ առավելագույնի հասցնելով Ընկերության շահութաբերությունը՝ պարտքի և սեփական կապիտալի հավասարակշռությունն օպտիմալացնելու միջոցով: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ ի թիվս այլ միջոցների, ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված սահմանաչափերով: Ընկերությունն ապահովել է համապատասխանություն կապիտալի պահանջների հետ կապված բոլոր արտաքին պայմաններին: Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: